

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 7, 9, 23, 28,
28¹ IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. I-733 11, 21 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 30
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 18-1694; TAIS NR. 18-9128(3))**

2018-10-16 Nr. NV-2749

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – atsisakyti šiuo metu atskirai rengiamų nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiųjų planų, siekiant taupyti valstybės išteklius, gerinti reglamentavimą mažinant veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių dokumentų skaičių, išvengti galimų prieštaravimų tarp toms pačioms teritorijoms rengiamų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų.

3. Dabartinė situacija:

- Pagal šiuo metu galiojančias nuostatas valstybės saugomoms teritorijoms rengiami šie specialiojo teritorijų planavimo dokumentai: saugomų teritorijų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planai) ir šiose saugomose teritorijose esančių kultūros paveldo vietovių tvarkymo planai.
- Valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir valstybinių draustinių specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba.
- Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos tvarkymo planų rengimą organizuoja Kultūros paveldo departamentas arba savivaldybės institucijos.
- Dėl skirtingų įstatymų nuostatų kyla teisinė kolizija tarp toms pačioms teritorijoms parengtų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų ir jais nustatomo reglamentavimo.
- Įstatymų projektai pateikti vykdant Vyriausybės 2018-01-31 pasitarimo protokolo Nr. 5 (8 kl.) pavedimą parengti ir pateikti Vyriausybei įstatymų projektus, kuriais būtų atsisakyta valstybiniuose parkuose, rezervatuose ir draustiniuose nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo, kaip atskiro proceso, ir jį integruoti į nurodytų saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą.

4. Projekto esmė:

- Siūloma nustatyti, kad saugomose teritorijose esančių kultūros paveldo vietovių ir kompleksinių kultūros paveldo objektų paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo paveldosaugos reikalavimai nustatomi saugomų teritorijų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) arba valstybinių draustinių atveju - tvarkymo planuose.
- Siūloma keisti Vyriausybės tvirtinamų saugomų teritorijų specialiųjų planų derinimo procedūras. Dokumentus derintų ne Teritorijų planavimo komisija, o specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėse nustatytos institucijos. Dokumentus dėl teritorijų, kuriose yra registruotų nekilnojamųjų kultūros vertybių, derintų Kultūros ministerija.
- Kiti siūlomi pakeitimai:
 - siūloma uždrausti kultūriniuose draustiniuose naudoti kilnojamuosius objektus (nakvynei, maitinimui), nes Saugomų teritorijų įstatyme išliko spraga – draudimas nustatytas

valstybiniuose parkuose, gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, tačiau nepasisakyta dėl kultūrinių draustinių;

- siūloma numatyti galimybę padalinti žemės sklypą valstybiniuose draustiniuose ir valstybiniuose parkuose, jeigu žemės sklype yra iki Saugomų teritorijų įstatymo įsigaliojimo 1993 m. lapkričio 24 d. (*šiuo įstatymu buvo nustatyti saugomose teritorijose esančių žemės sklypų dalijimo apribojimai*) teisėtai pastatytas daugiau nei vienas gyvenamasis namas ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotas atskiru nekilnojamojo turto objektu (*praktikoje kyla problemų, susijusių su bendrosios nuosavybės teisės į žemę įgyvendinimu, kuomet vienas žemės sklypas priklauso keliems bendraturčiams ir jame esantys gyvenamieji namai, įregistruoti Nekilnojamojo turto registre, priklauso atskiriems savininkams*).

5. Derinimas:

- Suderinta su Teisingumo ministerija, Žemės ūkio ministerija, Nacionaline žemės tarnyba ir Lietuvos savivaldybių asociacija.
- Iš dalies atsižvelgta į Valstybinės kultūros paveldo komisijos pastabas.
 - Neatsižvelgta į Kultūros ministerijos pasiūlymą papildyti projektą nurodant, kad kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijų ir jų apsaugos zonų ribos nustatomos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktais, siekiant išvengti situacijų, kai specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose pažymėtos ribos nesutampa su Kultūros vertybių registre registruotomis ribomis.
- Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikė antikorupecinio vertinimo išvadą. Manoma, jog priėmus projektą gali kilti rizika, kad teritorijose, kuriuose yra registruotų nekilnojamųjų kultūros vertybių, kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai galės būti priimami neatsižvelgiant į kitų kompetetingų institucijų nuomonę, ir tai galimai sudarytų sąlygas priimti nepagrįstus sprendimus.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – projektas atitinka Vyriausybės programoje įtvirtintą siekį tobulinti teritorijų planavimo teisinį reglamentavimą atsisakant perteklinių dokumentų.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlome projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.